

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ||

ശ്രീരാമേണ ദുഷണസഹിതാനാം ചതുർദശസഹസ്രരാക്ഷസാനാം
വധഃ

ദുഷണസ്തു സ്വകം സൈന്ധവം
ഹന്ധമാനം വിലോക്യ ച |
സന്ദീദേശ മഹാബാഹു -
ർഭീമവേഗാൻ ദുരാസദാൻ ||3.26.1 ||

രാക്ഷസാൻ പഞ്ചസാഹസ്രാൻ
സമരേഷ്വനിവർതിനഃ |
തേ ശൂലൈഃ പട്ടിശൈഃ ഖഡ്ഗൈഃ
ശിലാവർഷൈർദ്രുമൈരപി ||3.26.2 ||

ശരവർഷൈരവിച്ഛിന്നം
വവർഷുസ്തം സമന്തതഃ |
തദ് ദ്രുമാണാം ശിലാനാം ച
വർഷം പ്രാണഹരം മഹത് ||3.26.3 ||

പ്രതിജഗ്രാഹ ധർമാത്മാ
രാഘവസ്തീക്ഷ്ണസായകൈഃ |
പ്രതിഗൃഹ്യ ച തദ് വർഷം
നിമീലിത ഇവർഷഭഃ ||3.26.4 ||

രാമഃ ക്രോധം പരം ലേഭേ
 വധാർഥം സർവരക്ഷസാം |
 തതഃ ക്രോധസമാവിഷ്ടഃ
 പ്രദീപ്ത ഇവ തേജസാ ||3.26.5 ||

ശരൈരഭ്യകിരത് സൈന്ധവം
 സർവതഃ സഹദുഷണം |
 തതഃ സേനാപതിഃ ക്രുദ്ധോ
 ദുഷണം ശത്രുദുഷണം ||3.26.6 ||

ശരൈരശനികൽപൈസ്തം
 രാഘവം സമവാരയത് |
 തതോ രാമഃ സുസക്രൂദ്ധഃ
 ക്ഷുരേണാസ്യ മഹദ് ധനുഃ ||3.26.7 ||

ചിച്ഛേദ സമരേ വീര -
 ശ്ചതുർഭിശ്ചതുരോ ഹയാൻ |
 ഹത്യാ ചാശ്യാൻ ശരൈസ്തീക്ഷ്ണൈഃ -
 രർധചന്ദ്രേണ സാരഥേഃ ||3.26.8 ||

ശിരോ ജഹാര തദ്രക്ഷ -
 സ്ത്രിഭിർവിവ്യാധ വക്ഷസി |
 സ ഛിന്നധൻവാ വീരഥോ
 ഹതാശ്യാ ഹതസാരഥിഃ ||3.26.9 ||

ജഗ്രാഹ ഗിരിശൃംഗാഭം
 പരിഘം രോമഹർഷണം |
 വേഷ്മിതം കാഞ്ചനൈഃ പട്ടൈ -
 ര്ഭദ്രവസൈന്ധയാഭിമർദ്ദനം ||3.26.10 ||

ആയസൈഃ ശങ്കുഭിസ്തീക്ഷ്ണൈഃ
 കീർണം പരവസോക്ഷിതം |
 വജ്രാശനിസമസ്തർശം
 പരഗോപുരദാരണം || 3.26.11 ||

തം മഹോരഗസങ്കാശം
 പ്രഗൃഹ്യ പരിഘം രണേ |
 ദുഷണോദ്യുപതദ് രാമം
 ക്രൂരകർമാ നിശാചരഃ || 3.26.12 ||

തസ്യാഭിപതമാനസ്യ
 ദുഷണസ്യ ച രഘവഃ |
 ദ്വാദ്യാം ശരാദ്യാം ചിച്ഛേദ
 സഹസ്താഭരണൗ ഭൂജൗ || 3.26.13 ||

ഭൃഷ്ടസ്തസ്യ മഹാകായഃ
 പപാത രണമൂർധനി |
 പരിഘശ്ചരിനഹസ്തസ്യ
 ശക്രധ്വജ ഇവാഗ്രതഃ || 3.26.14 ||

കരാദ്യാം ച വികീർണാദ്യാം
 പപാത ഭൂവി ദുഷണഃ |
 വിഷാണാദ്യാം വിശീർണാദ്യാം
 മനസ്ത്വീവ മഹാഗജഃ || 3.26.15 ||

ദൃഷ്ട്വാ തം പതിതം ഭൂമൗ
 ദുഷണം നിഹതം രണേ |
 സായു സാധ്വിതി കാകുത്ഥം
 സർവഭൂതാൻയപൂജയൻ || 3.26.16 ||

ഏതസ്മിന്നന്തരേ ക്രൂദ്ധാ -
 സ്ത്രേയഃ സേനാഗ്രയായിനഃ |
 സംഹത്യാഭ്യഭ്രവൻ രാമം
 മൃത്യുപാശാവപാശിതാഃ || 3.26.17 ||

മഹാകപാലഃ സ്ഥൂലാക്ഷഃ
 പ്രമാമീ ച മഹാബലഃ |
 മഹാകപാലോ വിപുലം
 ശൂലമുദ്യദ്യ രാക്ഷസഃ || 3.26.18 ||

സ്ഥൂലാക്ഷഃ പട്ടിശം ഗൃഹ്യ
 പ്രമാമീ ച പരശ്രധം |
 ദൃഷ്ട്വൈവാപതതസ്താംസ്തു
 രാഘവഃ സായകൈഃ ശിരൈഃ || 3.26.19 ||

തീക്ഷ്ണാഗ്രൈഃ പ്രതിജഗ്രാഹ
 സമ്പ്രാപ്താനതിമീനിവ |
 മഹാകപാലസ്യ ശിര -
 ശ്ചിച്ഛേദ രഘുനന്ദനഃ || 3.26.20 ||

അസംഖ്യേയൈസ്തു ബാണൗഘൈഃ
 പ്രമമാമ പ്രമാമിനം |
 സ്ഥൂലാക്ഷസ്യാക്ഷിണീ സ്ഥൂലേ
 പൂരയാമാസ സായകൈഃ || 3.26.21 ||

സ പപാത ഹതോ ഭൂമൗ
 വിടപീവ മഹാഭ്രമഃ |
 ദുഷണസ്യാനുഗാൻ പഞ്ച -
 സാഹസ്രാൻ കുപിതഃ ക്ഷണാത് || 3.26.22 ||

ഹത്യാ തു പഞ്ചസാഹസ്രൈ -
 രനയദ് യമസാദനം |
 ദുഷണം നിഹതം ശ്രുത്യാ
 തസ്യ ചൈവ പദാനുഗാൻ || 3.26.23 ||

വ്യാദിദേശ ഖരഃ ക്രൂദ്ധഃ
 സേനാധ്യക്ഷാൻ മഹാബലാൻ |
 അയം വിനിഹതഃ സംഖ്യേ
 ദുഷണം സപദാനുഗഃ || 3.26.24 ||

മഹത്യാ സേനയാ സാർധം
 യുദ്ധ്യാ രാമം കുമാനുഷം |
 ശസ്ത്രൈർനാനാവിധാകാരൈ -
 ര്ഹനധ്യം സർവരാക്ഷസാഃ || 3.26.25 ||

ഏവമുക്ത്യാ ഖരഃ ക്രൂദ്ധോ
 രാമമേവാഭിദുദ്രുവേ |
 ശ്യേനഗാമീ പൃഥുഗ്രീവോ
 യജ്ഞശത്രുർവിഹംഗമഃ || 3.26.26 ||

ദുർജയഃ കരവീരാക്ഷഃ
 പരുഷഃ കാലകാർമുകഃ |
 ഹേമമാലീ മഹാമാലീ
 സർപാസ്യോ രുധിരാശനഃ || 3.26.27 ||

ദ്വാദശൈതേ മഹാവീരയാ
 ബലാധ്യക്ഷാഃ സസൈനികാഃ |
 രാമമേവാഭ്യയാവന്ത
 വിസൃജന്തഃ ശരോത്തമാൻ || 3.26.28 ||

തതഃ പാവകസങ്കാശൈ -
 ര്ഹേമവജ്രവിഭൂഷിതൈഃ |
 ജഘാന ശേഷം തേജസ്വീ
 തസ്യ സൈന്യസ്യ സായകൈഃ || 3.26.29 ||

തേ രുക്മപുംവാ വിശിഖാഃ
 സധൂമാ ഇവപാവകാഃ |
 നിജഘ്നുസ്താനി രക്ഷാംസി
 വജ്രാ ഇവ മഹാദ്രുമാൻ || 3.26.30 ||

രക്ഷസാം തു ശതം രാമഃ
 ശതേനൈകേന കർണിനാ |
 സഹസ്രം തു സഹസ്രേണ
 ജഘാന രണമൂർധനി || 3.26.31 ||

തൈർഭിന്നവർമാഭരണാ -
 ശ്രിന്നഭിന്നശരാസനാഃ |
 നിപേതുഃ ശോണിതാദിഗ്ധാ
 ധരൺയാം രജനീചരാഃ || 3.26.32 ||

തൈർമുക്തകേശൈഃ സമരേ
 പതിതൈഃ ശോണിതോക്ഷിതൈഃ |
 വിസ്തീർണാ വസുധാ കൃത്സ്മ്നാ
 മഹാവേദിഃ കുശൈരിവ || 3.26.33 ||

തത്ക്ഷണേ തു മഹാഘോരം
 വനം നിഹതരാക്ഷസം |
 ബഭൂവ നിരയപ്രഖ്യം
 മാംസശോണിതകർഭമം || 3.26.34 ||

ചതുർദശസഹസ്രാണി
 രക്ഷസാം ഭീമകർമണാം |
 ഹതാൻയേകേന രാമേണ
 മാനുഷേണ പദാതിനാ ||3.26.35 ||

തസ്യ സൈന്യസ്യ സർവസ്യ
 വരഃ ശേഷോ മഹാരഥഃ |
 രാക്ഷസസ്ത്രിശിരാശ്ചൈവ
 രാമശ്ച രിപുസുദനഃ ||3.26.36 ||

ശേഷാ ഹതാ മഹാവീരയാ
 രാക്ഷസാ രണമൂർധനി |
 ഘോരാ ദുർവിഷഹാഃ സർവേ
 ലക്ഷ്മണസ്യാഗ്രജേന തേ ||3.26.37 ||

തതസ്തു തദ്ഭീമബലം മഹാഹവേ
 സമീക്ഷ്യ രാമേണ ഹതം ബലീയസാ |
 രഥേന രാമം മഹതാ വരസ്തതഃ
 സമാസസാദേന്ദ്ര ഇവോദ്യതാശനിഃ ||3.26.38 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അരൺയകാൺഡേ ഷഡ്വിംശഃ സർഗഃ ||